

Beszámoló

A Zsírok, olajok Kódex Alimentarius Szakbizottság (CCFO) 22. üléséről

2011. február 20-25. Penang, Malaysia

I. Bevezető

A Zsírok, olajok Kódex Alimentarius szakbizottság 22. ülésére Penang szigetén, Malaysiában került sor 2011. február 21.-25. között. Az ülést Noraini Mohd Othman asszony, az Egészségügyi Minisztérium, Élelmiszerbiztonsági és Minőségi egységének igazgatója vezette. Az ülésen 100 résztvevő volt jelen 30 tagországból, egy tag szervezettől (EU) és 9 nemzetközi szervezettől.

Az ülést az elnök asszony nyitotta meg tolmácsolva Tan Sri Dato' Seri Dr. Hj. Mohd. Ismail Merican, egészségügyi általán igazgató köszöntő szavait.

II. Előzmények

A 21. CCFO ülésen különösen két téma maradt nyitott. Egyrészt az ömlesztve szállított étkezési zsírok, olajok szállításánál megengedhető előzetes szállítmányok listájának kérdése, másrészt az olivaolaj linolénsav tartalmának meghatározása.

Mindkét téma több előző Szakbizottsági ülés napirendjén is szerepelt, de eddig nem sikerült előrelépést elérni. Az olivaolaj linolénsav tartalmát illetően a Codex Végrehajtó Bizottság 62. ülésén az az ajánlás került elfogadásra, hogy amennyiben a CCFO 22. ülésén se sikerül megegyezni egy határértékben, úgy ne folytatódjon e témában a munka.

III. Elért főbb eredmények :

A Codex Főbizottság 34. ülésén elfogadásra javasolt témák :

A Codex eljárásrend szerinti 8. lépcsőre kerül a Növényolaj szabvány módosítása, a pálmamag olein és a pálmamag sztearin bevételeivel a szabványba ; az ömlesztve szállított étkezési zsírok, olajok szállításának és tárolásának gyakorlati útmutatója tekintetében egyrészt az előzetes szállítmányok elfogadhatósági kritériumainak tervezete, valamint az elfogadható előzetes szállítmányok lista tervezete. Ezenkívül 5/8-as lépcsőre kerül a elfogadható előzetes szállítmányok lista tervezete.

Új munka megkezdésére tesz javaslatot egyrészt Hal olajokra vonatkozó Codex szabvány kidolgozására, illetve a Növényolaj szabvány keretében a rizskorpa olajra vonatkozó előírás kidolgozására.

Az olivaolaj szabványt illetően nem folytatódik a munka a linolénsav szint meghatározására.

IV . Az EU elnökséggel összefüggő események :

A Szakbizottsági ülés kezdetét megelőző napon a magyar elnökség a Bizottsággal és a Tanács titkársággal együtt egyeztető megbeszélést tartott a Szakbizottsági ülést levezető elnökkel, valamint a QUAD országokkal (USA, Kanada, Ausztrália, Új-Zéland). Ezekon a nem hivatalos, de hagyományosan megtartott egyeztető megbeszéléseken az érintett felek egyeztetik álláspontjaikat és meghatározzák, hogy mely területeken maradnak fent lényeges vélemény különbségek.

A helyszíni első EU-s koordinációs ülésre az ülést megelőző nap, 2011. február 20-án, vasárnap 19.30-kor került sor. A Szakbizottsági ülésen DE, FR, IT, NL és HU vett részt. A koordinációs ülésen a magyar elnökség tájékoztatta a tagországokat a korábbi egyeztető megbeszélések eredményéről, valamint ismételten rögzítésre kerültek a kritikus kérdésekben a tárgyalási stratégiák.

Az ülés ideje alatt, több alkalommal egyeztető megbeszélésre került sor a IOC (International Oil Council) tagországai között, elsősorban az olivaj szabvány kapcsán különösen Ausztráliával és USA-val kialakult nézeteltérés kezelése érdekében.

Az ülés ideje alatt összesen három alkalommal került sor helyszíni koordinációs ülésre az ülés során felmerült új helyzet egyeztetésére.

A magyar elnökség szerepe akkor volt jelentős a plenáris ülésen, amikor a kompetencia elosztás keretében vegyes kompetencia mellett a tagországoké volt a szavazati jog. Ezekben az esetekben az elnökség és a tagországok nevében az elnökség szólalt fel. A legjelentősebb eredmény az elnökség részéről a magas oleinsav tartalmú szójabab olaj szabványra vonatkozó USA javaslat elutasításához köthető. Mivel az ülésen több témában is jelentős véleménykülönbség állt fenn az EU és USA között, ennek a javaslatnak az elutasítása elég kényes kérdéssé vált a napirendi pontok vége felé, azonban sikerült a tárgyalást úgy alakítani és a jegyzőkönyvet úgy megfogalmazni, hogy a téma közmegegyezéssel zárult.

A CCFO 22. ülésével kapcsolatos eredeti dokumentumok megtekinthetők angol nyelven a <http://www.codexalimentarius.net> weboldalon.

V. Összefoglalás az ülés napirendjeinek sorrendjében

1.	Adoption of the Agenda A napirend vita nélkül került elfogadásra. Az elnök tájékoztatta a résztvevőket, hogy a 6. napirendi ponthoz nem készült dokumentum, így az nem kerül tárgyalásra. Az ülés első napjának délutánján, a 4. napirendi pont témájában Svájc és USA elnöklésével, valamint az ülés 2. napján a reggeli órákban az 5. napirendi ponthoz kapcsolódóan Kanada elnöklésével informális munkacsoport ülésekre került sor a Szakbizottság elnökének javaslatára. A plenáris ülésen a vonatkozó napirendi pontok tárgyalása az ezekről készített jelentés tárgyalásával kezdődött.	CX/FO 11/22/1
2.	Matters referred by the Codex Alimentarius Commission and Other Codex Committees A napirendi pont egyes részei más pontnál megvitatásra kerülnek. Part C: A mellékletekkel kapcsolatban a Bizottság megállapította, hogy a zsírok, olajok esetében feltétlenül szükséges a mellékletek megtartása, mivel lényeges információkat tartalmaznak. Több szövegjavaslat is készült, illetve arra vonatkozóan is született javaslat, hogy a mostani mellékletek mely részeit kell áttemelni a szövegtörzsbe. Ezeket a javaslatokat következő ülésén tárgyalja a bizottság. Part D: Szennyező anyagok: A bizottság egyetértett abban, hogy felülvizsgálja a vonatkozó szabványokban szereplő szennyezőanyag szinteket. Ezen felül a Procedural Manual Termékszabvány formája részébe egy új szöveg kerül, amely hivatkozik a GSCTFF-re és a növényvédőszer maradványok MRL-re. A Bizottság megegyezett abban, hogy konzultálni fog a CCCF-fel a halogén oldószerekkel kapcsolatban, illetve bizonyos szövegmódosítások végrehajtásáról (margarine/minarin helyett kenhető zsír/zsírkeverék) Jelölés: A kérdés az, hogy szükséges-e horizontális szabályozás a tápanyagösszetételre vonatkozó állításokkal, illetve egyes termékek megnevezésével kapcsolatban. A Bizottság előző ülésén elvetette a	CX/FO 11/22/2

	javaslatot azzal, hogy megmarad az esetenkénti értékelésnél. Több tagállam jelezte, hogy az állításokra vonatkozó útmutató megfelelő irányelveket ad az állítások használatához.	
3.	Draft Amendment to the Standard for Named Vegetable Oils: Inclusion of Palm Kernel Olein and Palm Kernel Stearin (N09-2007) - Comments at Step 6 A javaslat tervezetét 5. lépcsőn már elfogadták. Az észrevételek értelmében a javaslatban kisebb módosítások történtek és a Bizottság egyetértett abban, hogy a tervezetet a CAC 34. ülése elé viszi és javasolja 8. lépcsőben történő elfogadását.	ALINORM 09/32/17 Appendix IV CL 2010/31-FO CX/FO 11/22/3
4.	Code of Practice for the Storage and Transport of Edible Fats and Oils in Bulk (a) Draft Criteria to Assess the Acceptability of Substances for Inclusion in a List of Acceptable Previous Cargoes - Comments at Step 6 A Bizottság emlékeztetett rá, hogy a tervezetet a CAC 32. ülésén elfogadta. A 3 kritériumot egy negyedikkel kívánják a tagállamok kiegészíteni, ezt némi vita után a Bizottság elvetette. A tervezet szövegén a Bizottság nem változtatott, azt a CAC következő ülése elé terjeszti. A Bizottság egyetértett abban, hogy a Code of Practice Kiegészítés tervezetét (Elfogadhatóság értékelése az engedélyezett megelőző szállítmányok listájára) 8. lépcsőben elfogadásra felterjeszti a CAC következő ülésére. (b) Draft List of Acceptable Previous Cargoes (c) Proposed Draft List of Acceptable Previous Cargoes - Comments at Step 3 A munkacsoport ülés jelentését Svájc és az USA ismertette. Ennek értelmében a munkacsoportnak nem sikerült megegyezésre jutni egyik kérdésben sem, a résztvevők érveit a jelentés tartalmazza. A javasolt Lista vázlattal szemben a fő érv az, hogy egy ilyen lista karbantartása és napra készen tartása túl nagy terhet jelent és a Codex folyamatai és rendszere miatt nehézkes és lassú. Ezen kívül már léteznek használatban lévő listák, mint a FOSFA vagy a NIOP listája. Mint néhány tagállam megjegyezte, ezek a listák csak az adott szervezet tagjai számára elérhetők, a fejlődő országoknak azonban olyan listára lenne szüksége, amelyhez ingyenesen hozzáférhetnek. Hosszas vita után, amelynek során az álláspontok nem közeledtek egymáshoz, a Bizottság úgy látta, hogy nagyobb támogatottsága van a tervezetek következő lépcsőre való emelésének, így azt a Főbizottság elé terjeszti. Egyes delegációk javaslata szerint a lista karbantartására a JECFA lenne alkalmas szervezet. Mivel évente 2-4 új anyag felvételére kerülne sor, ez nem jelentene többlet terhet a szervezet számára.	ALINORM 09/32/17 Appendix III CL 2010/31-FO CX/FO 11/22/4 CX/FO 11/22/5¹ ALINORM 09/32/17 Appendix V CL 2009/6-FO CX/FO 11/22/6
5.	Proposed Draft Amendment to the Standard for Olive Oils and Olive Pomace Oils: Linolenic Acid Level - Comments at Step 3 A Bizottság emlékeztetett arra, hogy amennyiben ezen az ülésen nem születik megállapodás, az olivaoilaj linolénsav tartalmára	ALINORM 09/32/17 Appendix VI CL 2009/6-FO

¹ For reference only.

	vonatkozó munkát nem folytatják. Kanada bemutatta a munkacsoport tanácskozásáról szóló jelentést. Elmondta, hogy a munkacsoport ülésén nem született megállapodás, ezzel szemben Egyiptom javaslatára a lábjegyzet egy harmadik változatát fogalmazták meg. Mivel ebben sem sikerült egyetértés elérni, a Bizottság a munka megszakítása mellett döntött, így a vonatkozó Codex szabvány nem tartalmaz linolénsavra vonatkozó határértéket, illetve a lábjegyzet is törlésre kerül. A továbbiakban a nemzeti szabályozások irányadók, amennyiben megfelelő adat áll rendelkezésre, a kérdést újra tárgyalni lehet.	CX/FO 11/22/7
6.	Proposal to amend the Standard for Olive Oils and Olive Pomace Oils: content of delta-7-stigmastenol Mint az az 1. napirendi pontnál olvasható, a nem készült dokumentum ehhez a napirendi ponthoz.	CX/FO 11/22/8
7.	Proposal for new work on a standard for fish oils Svájc módosított projekt dokumentumot nyújtott be halolajok szabvány témájában az ülés ideje alatt. Tekintettel arra, hogy a projekt dokumentumból egyes adatok hiányoztak, viszont a munka fontosságára vonatkozóan a tagállamok egyetértettek, a Bizottság felkérte Svájcot, hogy alakítson elektronikus munkacsoportot azzal a céllal, hogy a CAC következő ülésére be tudják nyújtani a teljes projekt dokumentumot.	CX/FO 11/22/9
8.	Proposal to amend the Standard for Named Vegetable Oils: sunflower seed oils Tekintettel arra, hogy a napirendi ponthoz tartozó dokumentumot a tagországok igen későn kapták meg, a Bizottság egyetértett abban, hogy a tagoknak nem volt elegendő idejük a javaslat tanulmányozására és álláspontjuk kialakítására. Az Elnök javaslatára elektronikus munkacsoport alakul Argentína elnökletével, amely a javaslatot megtárgyalja és a Bizottság következő ülése elé terjeszti.	CX/FO 11/22/10
9.	Other Business and Future Work - Discussion Paper on a Proposal to revise the Limit for Campesterol in the Codex Standard for Olive Oils and Olive Pomace Oils (Codex-Stan33-1981) Ausztrália nyújtott be javaslatot új munkára, melynek tárgya oliva olajok és oliva seprő olajok kampeszterol szintjének felülvizsgálata. Egyes tagországok kétségeiket fejezték ki a munka időszerűsége tekintetében. Az IOC képviselője jelezte, hogy folyamatban van egy kutatás, amelynek eredményei megfelelően reprezentatívak lehetnek ahhoz, hogy egy ilyen munkát és felülvizsgálatot alátámasszanak. Az Elnök javasolta, hogy Ausztrália, az őt támogató országokkal együtt dolgozzák át a javaslatot a beérkező adatok fényében és azt terjesszék a Bizottság következő ülése elé. - Proposal for new work on the Amendment to the Standard for Named Vegetable Oils; Rice Bran Oil A rizskorpa olajra vonatkozó új munka javaslatot a tagok nagy része	CX/FO 11/22/11 CX/FO 11/22/12 CX/FO 11/22/13 CX/FO 11/22/14

	támogatta, bár többségük szerint további adatokra lenne szükség. A Bizottság egyetértett, hogy a javaslatot a CAC 34. ülése elé terjeszti. - Proposal for new work to amend the Codex standard for named vegetable oils (CSX-Codex Stan 210- 1999), to include a standard for high oleic soybean oil USA bemutatta a javaslatot, amelyben felhívta a figyelmet arra, hogy már 2005 óta a bizottság tervei között szerepel egyes szójabab olajokra vonatkozóan a szabvány kidolgozása. Több delegáció támogatta az új munkát, ugyanakkor mások rámutattak arra, hogy a projekt dokumentumból olyan alapvető adatok hiányoznak, mint a jelenlegi termelés mennyisége, a kereskedelmi adatok és egyes adatok pedig csak mint terv számok tűnnek fel, így nincs megalapozva az új munka. AZ Elnök javaslatára elektronikus munkacsoport alakul az USA elnökletével, amely a Bizottság következő ülésére összeállítja az átdolgozott dokumentációt. - Review of the Codex Stan 210 standard for vegetable oils, for the addition to palm oil high oleic OXG Kolumbia bemutatta javaslatát, amelyet a tagállamok egy része támogatott, mások pedig egyes adatok tisztázását kérték. Tekintettel arra, hogy a vonatkozó dokumentáció későn készült el és így a tagoknak nem volt lehetőségük azt megfelelően tanulmányozni és álláspontjukat kialakítani, a Bizottság kérte Kolumbiát, hogy a következő ülésre dolgozza át a javaslatot az észrevételek alapján. Elektronikus munkacsoport alakul Kolumbia elnökletével, amely segít a dokumentum módosításában. - Proposal for Cold Pressed Oil Irán mutatott be javaslatot hidegen préselt olajok szabvány kiegészítésére, amelyben olyan olajok szerepelnének, mint a dió-, a pisztácia-, kendermag- vagy a mogyoró olaj. Tekintettel arra, hogy a vonatkozó dokumentáció későn készült el és így a tagoknak nem volt lehetőségük azt megfelelően tanulmányozni és álláspontjukat kialakítani, a Bizottság kérte Iránt, hogy a következő ülésre dolgozza át a javaslatot az észrevételek alapján. Elektronikus munkacsoport alakul Irán elnökletével, amely segít a dokumentum módosításában.	
10.	Date and Place of the Next Session A Bizottság következő ülésére 2013. február 25. és március 1. között kerül sor Malájziában.	
11.	Adoption of the Report A Bizottság a jelentést a megfelelő módosítások mellett elfogadta.	

Budapest, 2011. április 12.

Készítette:
Dömölki Marianna
Palotásné Gyöngyösi Ágnes
VM Élelmiszer-feldolgozási Főosztály